

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Kuzmin împotriva Rusiei – 58939/00

Hotărârea din 18.03.2010 (Secția a V-a)

Art. 6

Art. 6 § 2

Prezumția de nevinovăție

Afirmații virulente făcute la televiziune de un candidat la un post de guvernator la adresa unui procuror de la parchetul districtual acuzat de viol: *încălcare*

În fapt – O minoră în vârstă de 17 ani, prin intermediul mamei sale, a făcut plângere împotriva reclamantului, procuror la parchetul districtual, acuzându-l de viol. Acțiunea publică a fost pusă în mișcare la data de 22 aprilie 1998. La 7, 12 și 13 mai 1998, în cadrul unor interviuri la televiziune, domnul Alexander Lebed, candidat la postul de guvernator al regiunii și personalitate publică foarte cunoscută, l-a declarat „infractor” pe reclamant, a afirmat că acesta ar fi trebuit demult să ajungă la „pușcărie”, și a promis că această „javră” o să ajungă în curând „să zacă în pușcărie”. Reclamantul a fost revocat din funcția din cadrul parchetului. În data de 22 mai 1998, acesta a fost reținut și arestat preventiv. A doua zi, a fost învinuit de viol asupra unei minore. În noiembrie 1998, rechizitoriul i-a fost comunicat reclamantului, care afirmă că nu a avut acces la versiunea integrală a actului în timp util. În decembrie 1998, a fost condamnat la 3 ani și 6 luni de închisoare. Căile de atac nu au avut succes.

În drept – Art. 6 § 2: a) *Afirmații făcute de domnul Lebed* – Pe lângă statutul de candidat la postul de guvernator, domnul Lebed era, la momentul faptelor, general de armată în retragere, o figură importantă în societatea rusă având diverse funcții înalte în stat și un om politic foarte cunoscut. Curtea nu consideră că acesta a făcut afirmațiile în litigiu la televiziune în calitate de persoană particulară. Afirmațiile respective, care includeau printre altele o promisiune privind arestarea reclamantului, puteau fi interpretate ca o confirmare că, în opinia sa, reclamantul săvârșise infracțiunea de care era bănuit. Mai mult, la câteva zile după interviurile în litigiu, domnul Lebed a fost ales în funcția de guvernator, iar reclamantul – la vremea respectivă, având calitatea de suspect – a fost arestat rapid și acuzat de săvârșirea infracțiunii de viol asupra unei minore. În acest stadiu incipient, respectiv înaintea punerii sub acuzare a reclamantului în cadrul procedurii împotriva acestuia, era deosebit de important să nu se facă afirmații publice care ar fi putut fi interpretate ca o confirmare a faptului că unii înalți funcționari îl considerau vinovat pe reclamant. Astfel, având în vedere contextul circumstanțelor deosebite în care domnul Lebed a făcut afirmațiile în litigiu în cadrul unor interviuri televizate, era vorba despre declarații ale unei personalități publice care au avut ca efect instigarea publicului să creadă în vinovăția reclamantului și să prejudice examinarea faptelor, care era o acțiune pe care trebuiau să o facă autoritățile competente. Afirmațiile în litigiu nu intrau în cadrul protecției împotriva calomnii din partea unei persoane particulare și al dreptului de a adresa instanțelor o plângere privind drepturile sale cu caracter civil.

Concluzie: încălcare (patru voturi la trei).

b) *Exprimarea folosită în documentele parchetului* – Chiar dacă exprimarea în litigiu, folosită în cererea și dispoziția de revocare a reclamantului din funcție, a fost mai puțin atentă, în circumstanțele specifice cauzei această exprimare nu era de natură să instige publicul să creadă în vinovăția reclamantului sau să prejudece examinarea faptelor de către instanțele competente.

Concluzie: neîncălcare (unanimitate).

Art. 6 § 1 și 3 lit. d): fie că acuzatul a primit sau nu rechizitoriul integral, Curtea acordă o importanță decisivă următoarelor două aspecte. În primul rând, chiar și în cazul primirii unui rechizitoriu fără lista martorilor care vor fi citați, nici dreptul intern și nici practica judiciară internă nu îl împiedicau pe reclamant să adreseze, în scris sau oral, instanței care examina cauza o cerere pentru convocarea martorilor ale căror depoziții puteau, în opinia sa, să prezinte importanță pentru stabilirea temeiniciei acuzației îndreptate împotriva sa. În baza actelor de la dosar, nu s-a stabilit că, în urma primirii cererii reclamantului pentru convocarea martorilor, instanța nu ar fi reacționat. În al doilea rând, reclamantul nu a explicat care era utilitatea probelor pe care martorii respectivi le-ar fi putut prezenta. Curtea nu poate așadar decât să presupună, având în vedere preocupările formulate de apărare în fața instanțelor interne, că reclamantul dorea să adreseze întrebări anumitor martori pentru a motiva argumentul său că poliția și procurorul de caz au făcut presiuni asupra mamei victimei pentru a o determina să facă plângere și, în urma falsificării anumitor documente, autoritățile au reușit să îl aresteze pe reclamant pentru viol. Conform proceselor-verbale depuse la dosar, aceste afirmații au fost examinate în cadrul ședințelor, reclamantul s-a confruntat cu un număr de persoane implicate direct în înregistrarea și examinarea plângerii și a putut, cu respectarea principiului egalității armelor, să își apere poziția.

Concluzie: neîncălcare (unanimitate).